

Radosław Dziedzic
mgr
Uniwersytet Szczeciński
e-mail: radek.dziedzic@onet.eu
ORCID: 0009-0000-4727-3987

Ogólnopolska konferencja naukowa „Dylematy wokół prawnych aspektów bezpieczeństwa państwa”, Szczecin, 4 grudnia 2025 r.

W dniu 4 grudnia 2025 r. w formie zdalnej odbyła się Ogólnopolska konferencja naukowa „Dylematy wokół prawnych aspektów bezpieczeństwa państwa”. Organizatorem wydarzenia był Zespół Badawczy Ochrony Praw Człowieka w Polskim Systemie Prawnym działający na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Partnerem konferencji było Centrum Analiz Prawnych Uniwersytetu Szczecińskiego, zaś patronat nad wydarzeniem objęli: Wiceprezes Rady Ministrów – Minister Obrony Narodowej, Rzecznik Praw Obywatelskich, Prezydent Miasta Szczecin oraz Kancelaria GOB Legal.

Konferencja była kolejnym wydarzeniem naukowym poświęconym bieżącym istotnym zagadnieniom prawnym, które odbywa się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego od 2020 r. Temat tej edycji konferencji: „Dylematy wokół prawnych aspektów bezpieczeństwa państwa” wydaje się wyjątkowo aktualny ze względu na obecne wydarzenia związane z problematyką bezpieczeństwa państwa – zarówno w polityce krajowej, jak i międzynarodowej. Dlatego też wśród kwestii poruszanych przez prelegentów można było znaleźć odniesienia tak do aspektów polskiego bezpieczeństwa, jak i do aspektów bezpieczeństwa innych państw.

Doniosłości konferencji sprzyjał fakt, iż wzięli w niej udział nie tylko pracownicy naukowi, ale też praktycy. Wśród prelegentów reprezentujących środowisko akademickie wymienić należy przedstawicieli takich ośrodków akademickich, jak: Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Śląski w Katowicach czy Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Natomiast spośród prelegentów reprezentujących praktyków w obszarze bezpieczeństwa państwa należy wymienić przedstawicieli Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Meklemburgii Pomorza Przedniego.

Wydarzenie rozpoczęło się powitaniem zebranych przez dr. hab. Jerzego Ciapale, prof. US (Uniwersytet Szczeciński), kierującego Zespołem Badawczym Ochrony Praw Człowieka w Polskim Systemie Prawnym, a zarazem współorganizatora konferencji. Następnie głos zabrał Prodziekan ds. Nauki i Rozwoju Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego dr hab. Mariusz Nawrocki, prof. US, który w swoim wystąpieniu wskazywał na wyjątkową aktualność tematu konferencji.

Po inauguracji konferencji rozpoczął się pierwszy panel, którego moderowanie przypadło dr. hab. Jerzemu Ciapale, prof. US. Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Jerzy Jaskiernia (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), który wygłosił referat *Ład demokratyczny jako przesłanka bezpieczeństwa Państwa*. Następnie wystąpił dr hab. Piotr Herbowski, prof. UJD (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie), który zaprezentował referat na temat: *Kontrola operacyjna w systemie bezpieczeństwa państwa – ciągle nowe dylematy*. Kolejny referat, *Unia Europejska jako gwarancja przetrwania Polski demokratycznej i bezpiecznej*, został wygłoszony przez prof. dr hab. Andrzeja Bałabana (Uniwersytet Szczeciński), w którym prelegent podkreślał zagrożenia wynikające z działalności partii ekstremistycznych. Następnie głos zabrali: dr hab. Magdalena Majchrzak, prof. PW (Politechnika Warszawska), dr Krzysztof Gorazdowski (Akademia im. Jakuba z Paradyża) i dr Monika Mocianko-Pawlak (Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie), którzy pochylili się nad zagadnieniem bezpieczeństwa państwa a odpornością gospodarczą, wskazując na prawne i ekonomiczne aspekty zarządzania kryzysowego. Jako kolejna wystąpiła prof. dr hab. Joanna Rak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), która przedstawiła temat *Instytucjonalna erozja demokracji: Analiza wyzwań dla mechanizmów kontroli i równowagi*. Następnie głos zabrał dr hab. Arkadiusz Barut (Akademia Humanitas) z referatem zatytułowanym *Imperatyw bezpieczeństwa – warunek czy zagrożenie wspólnoty politycznej?*. Szczególne zainteresowanie wzbudził referat wygłoszony przez dr hab. Agnieszkę Ziółkowską, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach) i dr Annę Gronkiewicz (Uniwersytet Śląski w Katowicach) odnoszący się

do ważnej kwestii, jaką stanowi bezpieczeństwo dzieci w przestrzeni cyfrowej – *(Nie)bezpieczeństwo dzieci w obliczu zagrożeń cyfrowych*. Po tej prezentacji głos zabrał gość wydarzenia – dr Bohdan Zdziennicki (sędzia w stanie spoczynku oraz były prezes Trybunału Konstytucyjnego), którego wypowiedź poświęcona była znaczeniu ładu ustrojowego dla bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli. Wystąpienie to dało impuls do bardzo ciekawej i ożywionej dyskusji kończącej pierwszy panel.

Drugi panel – moderowany przez dr Agatę Pyrzyńską (Uniwersytet Szczeciński) – rozpoczął się od referatów dotyczących rozwiązań prawno-ustrojowych związanych z szeroko rozumianymi zagadnieniami bezpieczeństwa na przykładzie innych państw. Pierwszy referat wygłosił dr Marcin Przybysz (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Meklemburgii Pomorza Przedniego), który – co istotne – jako praktyk przedstawił uczestnikom konferencji stosowane w Niemczech rozwiązania w zakresie zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i ochrony ludności na przykładzie Meklemburgii Pomorza Przedniego. Drugi prelegent w tym panelu – dr Marcin Łukaszewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) zaprezentował zagadnienie *Panujący Książę a stany nadzwyczajne w systemie konstytucyjnym Liechtensteinu*. Następnie głos zabrał mgr Radosław Dziedzic (Uniwersytet Szczeciński), który w referacie *Kompetencje nadzwyczajne prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki w kontekście aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i politycznej oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa globalnego* omówił w szczególności wątpliwości prawne związane z uprawnieniami prezydenckimi do używania sił zbrojnych na terytorium USA oraz arbitralnego nakładania celi. Pozostałe wystąpienia odnosiły się do zagadnień związanych z polskimi dylematami prawnymi dotyczącymi bezpieczeństwa państwa. Były to kolejno: *Rozporządzenie z mocą ustawy a konstytucyjna regulacja stanów nadzwyczajnych w Polsce – uwagi de lege lata i de lege ferenda* dr. Marka Woźnickiego (Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie); *Dylematy związane z prawnymi aspektami wprowadzenia stanu wyjątkowego w Polsce* dr. Piotra Sobańskiego (Uniwersytet Zielonogórski) oraz *Prawne gwarancje ochrony bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego – doświadczenia i perspektywy ery postpandemicznej* dr. Sebastiana Czechowicza (Uniwersytet Łódzki). Po wygłoszeniu ostatniego referatu w tym panelu odbyła się interesująca dyskusja.

Po krótkiej przerwie rozpoczął się trzeci panel, w którym rolę moderatora pełnił dr Kamil Dąbrowski (Uniwersytet Szczeciński). Temat pierwszego referatu w tej części brzmiał: *Rada Bezpieczeństwa Narodowego a Rada Gabinetowa – niepotrzebne dublowanie czy szansa na inną jakość?*, a wygłosił go dr Michał Zieliński (Uniwersytet Zielonogórski). Z kolei drugi referat, wygłoszony przez dr. Bartosza Wilka (Uniwersytet Szczeciński), dotyczył ochrony słuszných interesów obywatela w postępowaniu sprawdzającym na gruncie ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Natomiast dr Nina Leśniak-Niedbalec (Uniwersytet Zielonogórski) pochyliła się nad zagadnieniem bezpieczeństwa informacyjnego, a konkretnie nad odpowiedzialnością mediów za jakość przekazywanej informacji i jej wpływem na społeczeństwo w ujęciu nauk prawnych i psychologicznych. O trwałości prawomocnych orzeczeń sądowych jako elemencie bezpieczeństwa prawnego mówił w swoim wystąpieniu mgr Michał Puławski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), zaś dr Aleksandra Miśkiewicz (Kancelaria Gałczyński Osowiecki Banasik sp.k.) wygłosiła referat *Gwarancje bezpieczeństwa jednostki w procedurze badań klinicznych. Zakres kryminalizacji oraz odpowiedzialności odszkodowawczej podmiotów podlegających regulacjom ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi*. Następny referat, zatytułowany *Bezpieczeństwo morskie – wybrane aspekty prawno-środowiskowe*, wygłosiła dr Paulina Jachimowicz-Jankowska (Uniwersytet Szczeciński), natomiast dr Anita Kubanek (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) przedstawiła referat dotyczący prawnych aspektów bezpieczeństwa/ochrony konsumentów w obliczu stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych. Ostatnie wystąpienie w tej części konferencji, ogłoszone przez dr Martę Czakowską (Akademia Kujawsko-Pomorska w Bydgoszczy), poświęcone było edukacji prawnej jako gwarancji bezpieczeństwa państwa. Zwieńczeniem całego panelu była interesująca dyskusja.

Czwarty panel moderowany był przez dr. hab. Jerzego Ciapalę, prof. US, dr Agatę Pyrzyńską i dr. Kamila Dąbrowskiego. Po raz kolejny nie zabrakło odniesień do międzynarodowych regulacji prawnych związanych z bezpieczeństwem państwa. Już na samym początku dr Kamil Majewski (Uniwersytet Śląski w Katowicach) opowiedział uczestnikom o wpływie prawodawstwa w zakresie AML/CFT na bezpieczeństwo krajowe i międzynarodowe ze szczególnym uwzględnieniem pakietu regulacyjnego UE z 2024 r. Następnie głos zabrali mgr Bartosz Namieciński (Uniwersytet Szczeciński) i mgr Dominika Trzeszczoń (Uniwersytet Szczeciński), którzy skupili się na zagadnieniu relacji Państwowego Długu Publicznego do PKB i bezpieczeństwa finansowego państwa. Z kolei dr Natalia Plona (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) podjęła w swoim wystąpieniu niezwykle istotną tematykę bezpieczeństwa rynku pracy w kontekście współczesnych trendów migracyjnych. Aspekty prawne związane z migracją, również w odniesieniu do międzynarodowych regulacji, poruszyła także mgr Krystyna Warylewska-Kamuś (Uniwersytet Gdański) w referacie *Prawo do azylu a bezpieczeństwo narodowe – analiza prawna nowej Strategii Migracyjnej Polski 2025–2030 w świetle standardów międzynarodowych, unijnych i krajowych*. Natomiast dr Anna Feja-Paszkiewicz (Uniwersytet Zielonogórski) w swoim wystąpieniu skupiła się na kwestii bezpieczeństwa państwa wobec zmian demograficznych.

Następny prelegent – dr Damian Witczak (Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego) – wygłosił referat *Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy służb mundurowych w Polsce – analiza porównawcza strażaków Państwowej Straży Pożarnej i policjantów w kontekście bezpieczeństwa publicznego*, zaś po nim głos zabrał mgr Marek Lis (Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego), z wystąpieniem zatytułowanym *Rola kontrwywiadu cywilnego i wojskowego dla bezpieczeństwa w (nie)liberalnym państwie demokratycznym*. O prawnym wymiarze strategii bezpieczeństwa narodowego opowiedział zaś mgr Patryk Bukowski (Uniwersytet Warszawski). Na koniec panelu wystąpił Nikodem Kaczprzak (Radny Dzielnicy Ochota), którego referat zatytułowany *Bezpieczeństwo ruchu drogowego jako element postrzeganego przez społeczeństwo bezpieczeństwa państwa* poprzedził dyskusję.

Zakończenie dyskusji w czwartym panelu nieuchronnie zasygnalizowało wszystkim uczestnikom, że nadszedł czas na oficjalne podsumowanie i zamknięcie konferencji. Dokonali tego dr hab. Jerzy Ciapała, prof. US i dr Agata Pyrzyńska, którzy podziękowali wszystkim uczestnikom za udział w konferencji, a także za interesujące oraz skłaniające do refleksji i merytorycznej dyskusji wystąpienia prelegentów, jak również za wszelkie intrygujące pytania oraz komentarze. Niewątpliwy sukces tej edycji wydarzenia, która podobnie jak poprzednie cieszyła się wielkim zainteresowaniem, wskazuje na potrzebę dyskusji nad istotnymi problemami prawnymi zarówno przez osoby reprezentujące środowisko naukowe, jak i przez praktyków, a zarazem jest zachętą do organizowania kolejnych edycji konferencji.

CYTOWANIE

Dziedzic R., *Ogólnopolska konferencja naukowa „Dylematy wokół prawnych aspektów bezpieczeństwa państwa”*, Szczecin, 4 grudnia 2025 r., „Acta Iuris Stetinensis” 2026, nr 2 (58), 217–221, DOI: 10.18276/ais.2026.58-14.